Vihapuhe ja verkkoviha nuorten maailmassa

Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus
Tampere Research Centre for Journalism, Media and Communication
COMET

Elina Tolonen
elina.tolonen@tuni.fi

Ohjelma

Tervetuloa ja tutustuminen

Luento 1:
Mitä on vihapuhe? Mitä on verkkoviha?
Mitä lainsäädäntö sanoo vihapuheesta?
Miten vihapuhe liittyy kestävään kehitykseen?
Millaista verkkoviha on nuorten maailmassa?

Ryhmätehtävä 1: Vihapuhe koulun arjessa

Tauko 10 min

Luento 2. Verkkovihan ehkäisy tiedollisesti ja taidollisesti

Ryhmätehtävä 2: Vihapuheen ehkäisy omassa oppiaineessa

Opetuksen päättäminen & ohjeistus

Työskentelytavat tänään

Mikrofonit mykistettynä

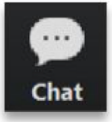

Kirjoita kysymykset chattiin

Sano nimesi ensin, kun aloitat puheenvuoron

Anna-Kaisa: Puhelu, olen hetken poissa

100% läsnäolo - kirjoita chattiin, jos joudut poistumaan kesken

Virtuaalista kärsivällisyyttä

Ketä olemme & etukäteistehtävä

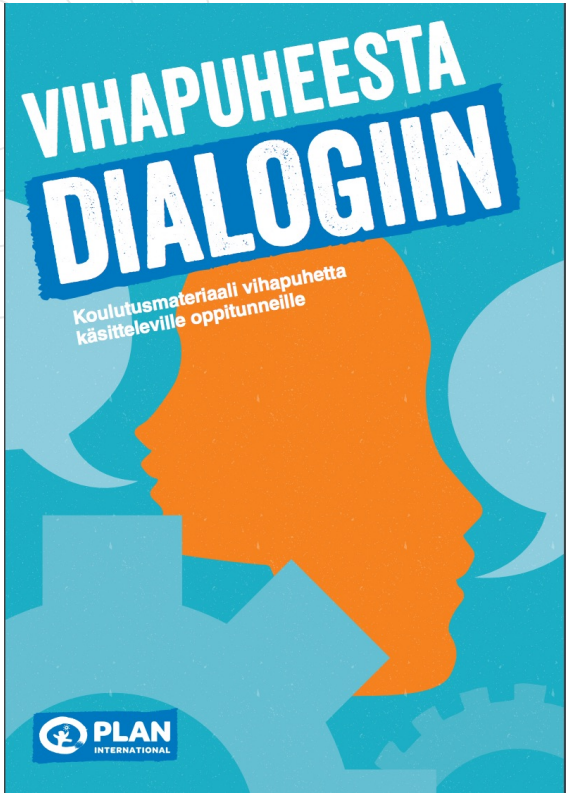

Mitä tuntemuksia oppaan lukeminen herätti?
Mitä ensimmäinen asia, joka tulee mieleen sanasta vihapuhe?

https://answergarden.ch/1545783

Mitä on vihapuhe?

- **Vihapuhe** on useimmiten sanallinen hyökkäys yksilön tai ryhmän ihmisarvoa, -oikeuksia, koskemattomuutta tai yhdenvertaisuutta vastaan.
- ”Kaikki ilmaisumuodot, jotka levittävät, lietsovat, edistävät tai oikeuttavat etnistä vihaa, ulkomaalaisvastaisuutta, antisemitismiä tai muuta vihaa, joka pohjautuu suvaitsemattomuuteen.” (Euroopan neuvoston ministerikomitea 1997)

Vihapuhe vs. verkkoviha

- **Verkkoviha (cyberhate)** on laajempi käsite, jolla viitataan internetissä tuotettuun tai jaettuun yksilöitä tai sosiaalisia ryhmiä loukkaavaan tai uhkaavaan materiaaliin tai aggressiiviseen puhekulttuuriin.

- Verkkovihalla tarkoitetaan mm.
  - rasismia, antisemitismiä, rasistisia kampanjoita
  - vammaisiin kohdistuvaa ahdasmielisyyttä,
  - huhujen levittämistä,
  - väkivaltaista pornoa,
  - naisvihaa,
  - terrorismin tukemista ja poliittista vihapuhetta
  - vastapuolen vaientamista,
  - uskonnollista kiihkoilua,
  - homofobiaa,
  - ryhmien tai yksilöiden nimittelyä tai kiusaamista ja vainoa.

Muita käsitteitä

Jos verkkotoiminta pyrkii kannustamaan suoraan väkivaltaan tiettyjä ryhmiä kohtaan, voidaan puhua myös (cyberviolence) **verkkoväkivallasta.**

Viharikoksella tarkoitetaan rikosta, jonka motiivina ovat ennakkoluulot tai vihamielisyys uhrin etnistä tai uskonnollista taustaa, seksuaalista suuntautumista, sukupuoli-identiteettiä tai esimerkiksi vammaisuutta kohtaan.

Vihapuhe & lainsäädäntö:

Mitä Suomen laki sanoo vihapuheesta?

- **Sananvapaus kuuluu ihmisten perusoikeuksiin ja ihmisoikeuksiin.** Suojellun sananvapauden alue on laaja: ihmisillä pitää olla oikeus ilmaista paitsi myönteisiä, myös loukkaavia, huolestuttavia ja järkyttäviä mielipiteitä ja ajatuksia. Suurin osa puheesta on lailla suojeltua, eikä sitä saa ennakolta rajoittaa. Yhteiskunnassa on siedettävä puhetta, josta emme pidä.
- Sananvapautta voidaan kuitenkin rajoittaa (kansainvälisen oikeuden mukaan), jos puheessa…
  - kehotetaan joukkotuhontaan, kansanmurhaan tai muihin rikoksiin ihmisyyttä vastaan (esim. joukkotuhon vastainen sopimus ja ns. Rooman sopimus)
  - levitetään propagandaa sodan puolesta
  - puolletaan kansallista, rodullista tai uskonnollista vihaa ja yllytetään syrjintään, vihollisuuksiin ja väkivaltaan.

Mitä Suomen laki sanoo vihapuheesta?

Suomen laissa EI määritellä vihapuhetta.

Rikoslaki kuitenkin määrittelee rangaistaviksi seuraavat teot:
Kiihottaminen kansanryhmää vastaan
Vainoaminen
Syrjintä
Laiton uhkaus
Kunnianloukkaus
Yksityiselämää koskevan loukkaavan tiedon levittäminen
Uskonrauhan rikkominen

Mitä Suomen laki sanoo vihapuheesta?

Kansanedustaja Sebastian Tynkkysen tuomio kiihottamisesta kansanryhmää vastaan pysyi hovissa

Tynkkynen sai sakkoja islamia ja terrorismia koskeneesta Facebook-kirjoituksesta.

2.7.2020 10.45

Rovaniemen hovioikeus piti voimassa kansanedustaja Sebastian Tynkkysen (ps.) tuomion kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. JARMO KONTIAINEN

Maria Rosvall
Rovaniemi

10

Luetuimmat Päivä

1. Bussi peruutti mopolla ajaneen päälle Tampereella – mopoilija ehti reagoida, mutta loukkaantui silti
2. Aamulehti seurasi Aila-myrskyä: Katso videolta, miten uimari uhmaa Näsijärven rajuja tyrskyjä – tällaisia olivat Pirkanmaan myrskyisimmät tunnit, Tampereella tuuli puhalsi puuskassa liki 25 m/s
3. Miljonääri Jukka Oksaharju, 33, teki radikaalin ratkaisun ja myi pois valtaosan osakkeistaan – Hänellä on nyt hyytävä arvio talousnäkymistä: "Olen harvoja, jotka pystyvät sanomaan tämän ääneen"
4. Katso video: Linkkimasto oli vaarassa kaatua Parkanossa – katkennut vaijeri kiinnitettiin kaivuriin
5. Hovimestari kertoo, millaista Näsinneulassa on työskennellä myrskyssä – pyöriminen voidaan pysäyttää, kun tuuli puhkuu puuskissa

Halla-aholle tuomio uskonrauhan rikkomisesta

Sitoutumattomana perussuomalaisten ehdokkana Helsingin valtuustoon valittu Jussi Halla-aho on tuomittu uskonrauhan rikkomisesta sakkoihin. Helsingin käräjäoikeus tuomitsi Halla-aholle yhteensä 30 päiväsakkoa eli 330 euroa. Oikeus hylkäsi syytteen kiihottamisesta kansanryhmää vastaan.

Kotimaa 8.9.2009 klo 12.02 | päivitetty 20.4.2012 klo 15.20

Mitä Suomen laki sanoo vihapuheesta?

- Kunnianloukkaus (rikoslain luku 24, 9 § (13.12.2013/879): toisesta valheellisen tiedon tai vihjauksen esittämistä siten, että teko aiheuttaa vahinkoa tai kärsimystä loukatulle tai aiheuttaa häneen kohdistuvaa halveksuntaa.

- Rikosoikeudellinen syytekynnys ylittyy jos kyse on tahallisesti halventavasta ja loukkaamaan pyrkivästä puheesta (vrt. impulsiivinen, roisi puhekieli)

- Poliisi saa vuosittain useita tuhansia tutkintapyyntöjä kunnianloukkauksista. Näistä muutama sata etenee oikeuteen.
- Halventava puhe on yleistynyt ja sietokynnys on noussut.

Mitä Suomen laki sanoo vihapuheesta?

- Sisäministeriössä valmisteilla asetus maalittamisen kriminalisoimiseksi.

fi | sv

Sisäministeriö asetti työryhmän maalittamisen vastaisten toimien tehostamiseksi

Sisäministeriö 26.5.2020 12.48
TIEDOTE 53/2020

Kuva: Laura Kotila

Sisäministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan konkreettisia ehdotuksia, joilla tehostetaan maalittamisen vastaista toimintaa. Työryhmän tavoitteena on luoda tilannekuva maalittamisesta ja sen laajuudesta sekä tarkastella sitä, miten viranomaiset voisivat tehokkaammin torjua maalittamista ja parantaa uhrin oikeusturvaa.

Työryhmä tarkastelee maalittamista laajasti, hallinnonalojen rajat ylittävänä ja yhteiskunnan eri osa-alueisiin kohdistuvana ilmiönä. Työssä arvioidaan, miten maalittamisen uhrin oikeudet toteutuvat ja millaisilla toimenpiteillä poliisitoiminnassa voidaan vahvistaa uhrin oikeusturvan toteutumista.

Maalittaminen on kasvava ilmiö, jolla pyritään rapauttamaan luottamusta

Maalittaminen on lisääntynyt viime vuosien aikana. Maalittamisen kohteena ovat poliisit, syyttäjät, tuomarit, tutkijat, toimittajat, etnisten vähemmistöjen edustajat ja heitä puolustavat henkilöt. Myös tavalliset ihmiset voivat joutua maalittamisen kohteeksi.

Maalittaminen kohdistuu yksilöön, mutta sen tavoitteena on usein vaikuttaa laajemmin yhteiskuntaan, instituutioihin sekä viranomaisia kohtaan tunnettuun luottamukseen, oikeusvaltion toimintaan ja rajoittaa perustuslaillista oikeuttaa sananvapauteen. Maalittamisen tavoitteena on rajata julkista keskustelua ja toimintaa. Pelkkä uhka maalittamisesta saattaa johtaa siihen, että sen mahdolliset kohteet rajoittavat itse sanan- ja toiminnanvapauttaan.

Maalittamisessa voi olla kyse esimerkiksi suorasta tai epäsuorasta uhkailusta tai yksityiselämään liittyvien tietojen kaivelemisesta ja vääristelemisestä. Virkamieheen kohdistuvan maalittamisen tavoitteena voi olla virkamiehen painostaminen luopumaan virkatehtävien hoitamisesta. Maalittamista ei ole viranomaisen arvostelu, yksittäinen virkatoimen arvostelu tai kansalaisten tavanomainen oikeussuojakeinojen käyttäminen.

Ensimmäinen asetusmuutos maalittamisen torjumiseksi jo valmisteilla

Sosiaalisen median alustoja pyritään vastuuttamaan

EU kiristää sosiaalisen median valvontaa: Vihapuhe on kesäkuusta lähtien poistettava tunnissa

Jos yritykset eivät toteuta vaatimusta kolmessa kuukaudessa, komissio esittää lain säätämistä asiasta.

EUROOPPA 2.3.2018 20:51
MIKA HORELLI

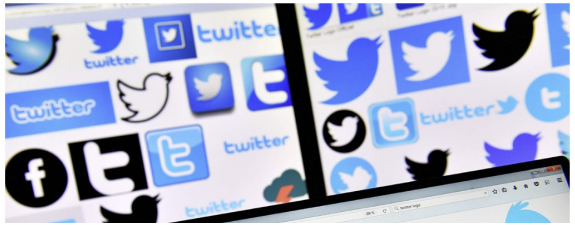

Facebook on vaikeuksissa vihapuheen kanssa – mainostajien boikotti vaikuttaa jo pörssikurssiin

30.06.2020 klo 21:41

Mark Zuckerbergin omaisuus on supistunut useilla miljardeilla.

#stophateforprofit

Vihapuhe, kestävä kehitys & globaalikasvatus

Miksi puhua vihapuheesta ja verkkovihasta kestävän kehityksen, globaalikasvatuksen ja aktiivisen kansalaisuuden yhteydessä ?

Yhteiskunnallinen toiminta tapahtuu verkossa

Verkko on nuorille merkittävin poliittisen toiminnan, kansalaisvaikuttamisen ja yhteiskunnallisen osallistumisen alusta.

Vihapuhe kaventaa keskustelua

Verkkoviha rajoittaa nuorten mahdollisuuksia ilmaista itseään ja vaikuttaa avoimesti sellaisten kysymysten puolesta, joista he olisivat kiinnostuneita.

Vihapuhe ja verkkoviha on yleistä ja näkyvää

Noin ¾ suomalaisista nuorista ja nuorista aikuisista (15-30-vuotiaat) on nähnyt verkkovihaa tai vihapuhetta, mutta vain 10 % on saanut sitä osakseen. Vain noin 4% osallistuu sen tuottamiseen (Kaakinen, 2018)

Suomessa varsinainen vihapuhe kohdistuu tyypillisesti maahanmuuttajiin, turvapaikanhakijoihin ja erilaisiin vähemmistöihin.

Suomessa asuvat tummaihoiset raportoivat heihin kohdistuneesta rasismista eniten koko EU:ssa (63% vastaajista oli kokenut ihonväriin liittyvää häirintää). (EU perusoikeusviraston selvitys)

Suuri osa vähemmistöihin kohdistuvasta vihapuheesta ilmenee yhä verkon ulkopuolella (Oikeusministeriön selvitys 2016)

Ketkä ovat vihaisia?

Tyypittelyä hankala tehdä, mutta

Miehet useammin kuin naiset. (verkkovihan kohteena kuitenkin sekä miehiä että naisia, poikia ja tyttöjä.)

Nuoret useammin kuin iäkkäät.

Ne joilla sosiaalista pääomaa ja merkityksellisiä sosiaalisia suhteita ensisijaisesti vain verkkoympäristössä ovat useammin vihaisia kuin he, joilla on runsaasti sosiaalisia suhteita myös verkon ulkopuolella. Sama pätee myös vihapuheen uhreihin.

Huomioitavaa…

Viha on yksilön tunne, mutta ongelma ei ole vain yksilön ongelma.

Miksi esimerkiksi nuoret miehet ovat vihaisia?

Mitä tässä kontekstissa, ajassa tai yhteiskunnassa tekee heistä vihaisia?

Verkkoviha sekä luo että heijastelee yhteiskunnallista tilannetta.

Vihapuhe ja verkkoviha nuorten maailmassa:

millaisia muotoja viha voi saada?

Viha voi olla...

1. Impulsiivista
2. Ryhmäilmiöihin liittyvää
3. Ideologista

IMPULSIIVINEN VIHA VOI OLLA...

Sukupuolittunutta naisvihaa

Voi kohdistua keneen tahansa, kohteena usein yhteiskunnallisiin kysymyksiin kantaaottavat naiset ja tytöt.

Viha puetaan usein seksuaalimoraalin tai ulkonäön arvosteluksi.

Voi ilmetä myös seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun ja uhkailun muodossa. Raiskausuhkaukset ja -fantasiat. 10% tytöistä kokenut häirintää, 30 % nähnyt sitä.

IMPULSIIVINEN VIHA VOI OLLA...

Rasistista tai homofobista nimittelyä

94 % törmää **PELITILOISSA** pelitaitojen haukkumiseen
Yli 80 % solvaamiseen ja nimittelyyn
Yli 70 % rasistisiin, trans- ja homofobisiin sekä ikään liittyviin negatiivisiin kommentteihin ja vähättelyyn.
Lähde: Alin (2018)

“Mitään muuta ku narun jatkoks vetää tommoset neekerit! loukkaa aika pahasti veteraaneja. :(“

Ryhmäilmiöihin liittyvä verkkoviha voi olla…

Kiusaamista

Nuorten verkko-ongelmien yhteydessä puhutaan ehkä eniten kiusaamisesta, joka voi merkitä pilkkaviestejä, ryhmästä eristämistä, uhkailua, perätöntä juoruilua jne.

Kiusaaminen = aggressiivista käytöstä, pahan mielen aiheuttamista tai loukkaamista, joka on toistuvaa, tahallista ja joka kohdistuu suhteellisen puolustuskyvyttömään henkilöön. Kiusaamisessa on kyse vallan tai voiman väärinkäytöstä. (Nyyti ry 2017)

Määrittelyn ja tunnistamisen haasteet

Kiusaaminen tulisi erottaa vihapuheesta

Vihapuhe-termiä ei kannata ylikäyttää.

Kiusaamiselle on tyypillistä osapuolten välinen **henkilökohtainen suhde** ja **pitkäkestoisuus**. Kiusaamisessa on kyse vallan tai voiman väärinkäytöstä. Se VOI sisältää tiettyyn ominaisuuteen kohdistuvaa halveksuntaa, mutta olla myös paljon laajempaa.

Kiusaaminen liittyy sosiaalisiin suhteisiin ja ryhmädynamiikkaan, varsinainen vihapuhe yhteiskunnallisiin valtasuhteisiin, yhdenvertaisuuteen ja syrjintään.

Kiusaamisessa kohteen kokemus ja konteksti ratkaisevat: kaikki aikuiselle tai ulkopuoliselle kiusaamiselta näyttävä, loukkaava puhe ei välttämättä osapuolten mielestä ole kiusaamista, vaan tavanomaista “teinidraamaa” tai “läpän heittoa”. Miten erottaa todellinen kiusaaminen tai verkkoviha tällaisesta puheesta?

Ryhmäilmiöihin liittyvä verkkoviha voi olla…

Trollausta

Trolli pyrkii herättämään reaktioita, hämmentämään ja harhauttamaan muita verkon käyttäjiä usein anonymiteetin suojissa.

Vihalle rakentuvilla sisällöillä tunteiden nostattaminen onnistuu verraten helposti.

Trolleja motivoi vallan ja hallinnan tunne. Trolli-identiteetille syntyvät alakulttuurit; trollit verkostoituvat ja tunnistavat toisensa.

Motiiviksi riittää se, että tietää pystyvänsä moiseen.

Trollaus voi olla ajattelematonta ajanvietettä tai sisältää poliittisia pyrkimyksiä.

Ideologinen verkkoviha voi olla...

Organisoitua naisvihaa

Radikaalin miesliikkeen, ns. manosfäärin, mielipidevaikuttajat pyrkivät rakentamaan miesten emotionaalista yhteisöä naisvihan ympärille.

Vihan varaan rakentuu alakulttuureita, liiketoimintaa ja salaliittoteorioita ja ne leviävät yli valtionrajojen.

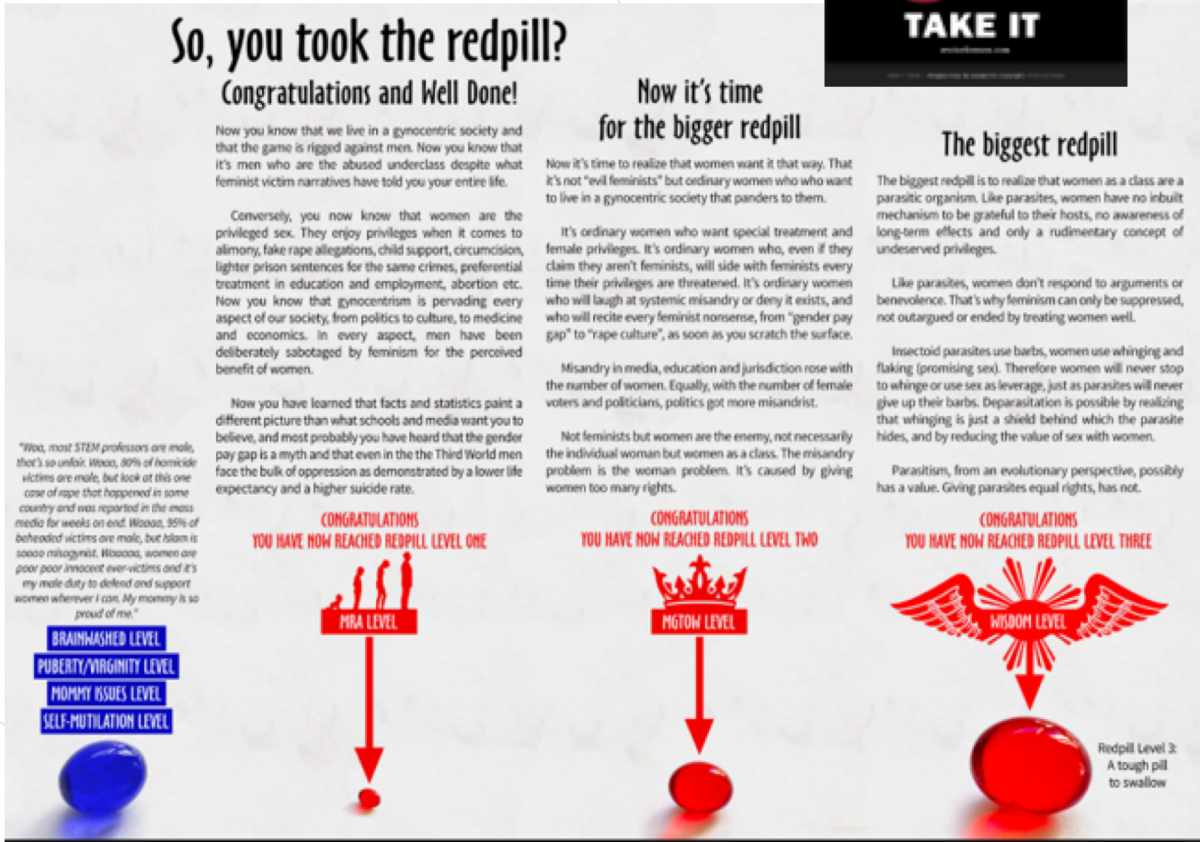

So, you took the redpill?

Congratulations and Well Done!

Now you know that we live in a gynocentric society and that the game is rigged against men. Now you know that it's men who are the abused underclass despite what feminist victim narratives have told you your entire life.

Conversely, you now know that women are the privileged sex. They enjoy privileges when it comes to alimony, fake rape allegations, child support, circumcision, lighter prison sentences for the same crimes, preferential treatment in education and employment, abortion etc. Now you know that gynocentrism is pervading every aspect of our society, from politics to culture, to medicine and economics. In every aspect, men have been deliberately sabotaged by feminism for the perceived benefit of women.

Now you have learned that facts and statistics paint a different picture than what schools and media want you to believe, and most probably you have heard that the gender pay gap is a myth and that even in the the Third World men face the bulk of oppression as demonstrated by a lower life expectancy and a higher suicide rate.

"Waa, most STEM professors are male, that's so unfair. Waaa, 80% of homicide victims are male, but look at this one case of rape that happened in some country and was reported in the mass media for weeks on end. Waaaa, 95% of beheaded victims are male, but Islam is soooo misogynist. Waaaaa, women are poor poor innocent ever-victims and it's my male duty to defend and support women wherever I can. My mommy is so proud of me."

BRAINWASHED LEVEL
PUBERTY/VIRGINITY LEVEL
MOMMY ISSUES LEVEL
SELF-MUTILATION LEVEL

CONGRATULATIONS
YOU HAVE NOW REACHED REDPILL LEVEL ONE

MRA LEVEL

Now it's time for the bigger redpill

Now it's time to realize that women want it that way. That it's not "evil feminists" but ordinary women who who want to live in a gynocentric society that panders to them.

It's ordinary women who want special treatment and female privileges. It's ordinary women who, even if they claim they aren't feminists, will side with feminists every time their privileges are threatened. It's ordinary women who will laugh at systemic misandry or deny it exists, and who will recite every feminist nonsense, from "gender pay gap" to "rape culture", as soon as you scratch the surface.

Misandry in media, education and jurisdiction rose with the number of women. Equally, with the number of female voters and politicians, politics got more misandrist.

Not feminists but women are the enemy, not necessarily the individual woman but women as a class. The misandry problem is the woman problem. It's caused by giving women too many rights.

CONGRATULATIONS
YOU HAVE NOW REACHED REDPILL LEVEL TWO

MGTOW LEVEL

The biggest redpill

The biggest redpill is to realize that women as a class are a parasitic organism. Like parasites, women have no inbuilt mechanism to be grateful to their hosts, no awareness of long-term effects and only a rudimentary concept of undeserved privileges.

Like parasites, women don't respond to arguments or benevolence. That's why feminism can only be suppressed, not outargued or ended by treating women well.

Insectoid parasites use barbs, women use whinging and flaking (promising sex). Therefore women will never stop to whinge or use sex as leverage, just as parasites will never give up their barbs. Deparasitation is possible by realizing that whinging is just a shield behind which the parasite hides, and by reducing the value of sex with women.

Parasitism, from an evolutionary perspective, possibly has a value. Giving parasites equal rights, has not.

CONGRATULATIONS
YOU HAVE NOW REACHED REDPILL LEVEL THREE

WISDOM LEVEL

Redpill Level 3:
A tough pill
to swallow

Ideologinen verkkoviha voi olla…

Organisoitua propagandaa ja rasismia

Ideologinen verkkoviha voi olla…

Extremismiä ja ääriliikkeitä

Nuoret ovat monien ääriliikkeiden verkkoviestinnän kohderyhmä. Syyt, miksi nuoret etsiytyvät ääriliikkeisiin ovat pitkälti samoja jihadismissa tai äärioikeistolaisuudessa. Ääriliikkeet pelkistävät monimutkaisen maailman yksinkertaiseksi.

Työntäviä syitä:

- Yksinäisyys, eristäytyminen, identiteetin hakeminen.
- Kokemus omasta viiteryhmästä uhattuna.
- Kokemus, ettei valtio tai mikään korkeampi taho puutu tähän uhkaan.

Vetäviä syitä:

- Yhteenkuulumisen kokemus, veljeys & sisaruus.
- Hengellinen kokemus, utopia.
- Voimaantuminen, seikkailunhalu, elämän tarkoituksen saaminen, sankaruuden kokemus.

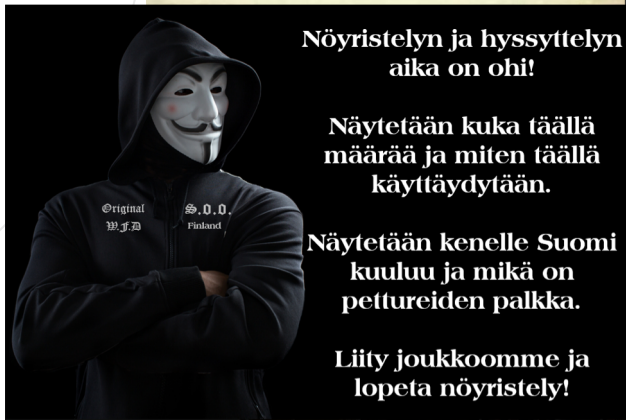

Verkkovihaa voi olla vaikea tunnistaa

Internetissä viha pukeutuu usein huumoriksi

For the LULZ

Äärimmäinen ironia, kaikelle nauraminen, ruman estetiikka ja musta huumori internet-kulttuurin piirteinä.

Vihapuhe ei ole vain tekstiä, vaan tulee esitetyksi kaikissa formaateissa kuvista ja musiikista videoihin.

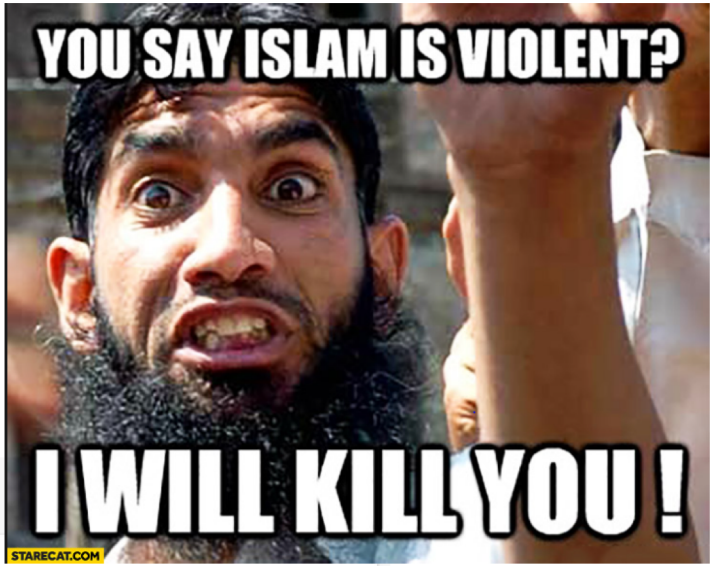

VIIHDE

Viihde

Maailman suosituin tubettaja suututti Disneyn natsisisältöisillä videoillaan - sopimus irtisanottiin

14.02.2017 klo 15:55

PewDiePie eli ruotsalainen Felix Kjellberg on tehnyt puolen vuoden aikana yhteensä yhdeksän videota, joissa on natsisisältöä, Wall Street Journal uutisoi.

- **Disney irtisanoi sopimuksensa PewDiePien kanssa natsisisältöjen vuoksi.**
- PewDiePie puolustaa videoitaan ja vetoaa huumoriarvoon.

Verkkoviha voi…

esiintyä asiallisuuden vaatteissa

- Verkkovihalle määrittävää ei ole vihaisuus tunnetilana, vaan sen **merkitys** tiettyä ihmisryhmää tai yksilöä halventavana viestintänä.
- Vihapuhe voi olla rauhallisesti esitettyä tai pukeutua jopa tieteen esitysmuotoon.
- Kaikki häiritsevä tai loukkaava käytös ei kuitenkaan ole vihapuhetta tai häirintää, eikä kaikki vihainen puhe vihapuhetta (Kovalainen 2017).
- Tämä ei tarkoita, etteikö vihainen ja aggressiivinen puhe, joka ei ole vihapuhetta, voisi olla satuttavaa ja haitallista.

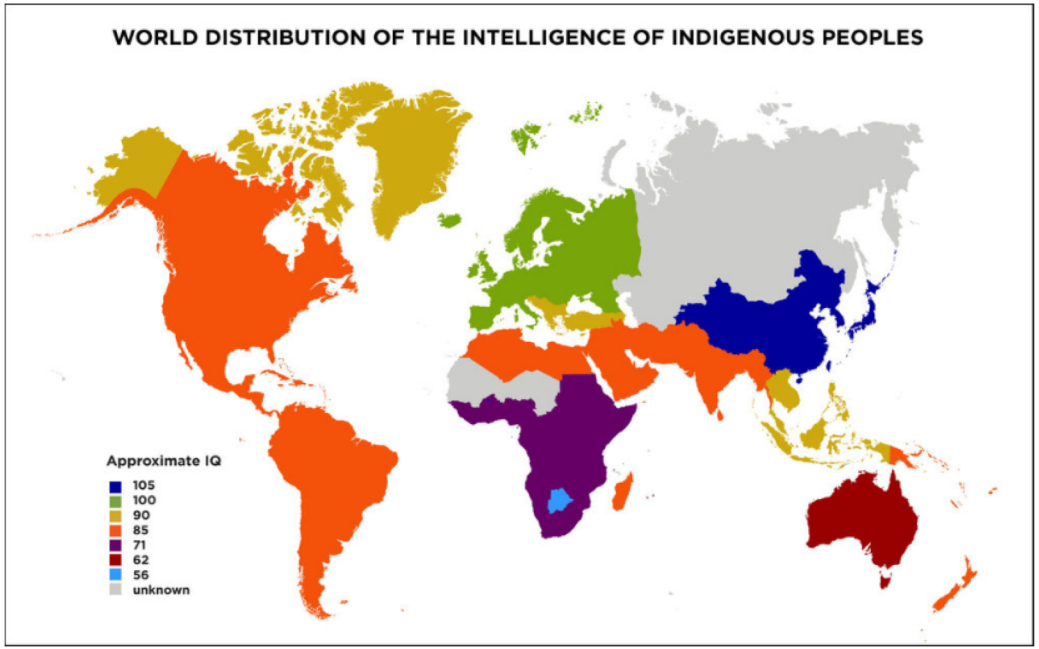

Tieteellisen rasismin hedelmällinen kasvualusta mm. psykometriikka, joka pyrkii tutkimaan mm. älykkyystesteillä rotujen välisiä eroja.

Ryhmätehtävä 1.

Ryhmätehtävä: vihapuhe koulun arjessa (20 min.)

Millaisiin vuorovaikutustilanteisiin vihapuhe kouluympäristössä liittyy?

- miten tilanteet tavallisesti syntyvät ja etenevät?
- ketkä ovat osapuolia?
- Kuka tilanteet ratkaisee? Millaisia ovat niiden seuraukset?

Millaisia ovat vihaisen vuorovaikutuksen haasteet?

- Mitä tilanteisen ratkominen edellyttää opettajilta?
- Millaisia ovat opettajan omat tunteet? Miten tunteet tarttuvat?
- Millaista tukea työyhteisöltään opettaja tarvitsisi?

Miten koulun ja opettajien tulisi huomioida nuorten kohtaama vihakulttuuri?

- Miten vihakulttuuri tulee näkyväksi koulun arjessa?
- Millaiset asiat jäävät pimentoon?
- Miten piiloon jääviä asioita voisi koulussa tehdä näkyviksi?
- Miten koulussa tulisi kohdata vihan tuottaja? Entä vihan uhri?

Access code

FYYXPPN

Join link

https://flinga.fi/s/FYYXPPN

Ryhmä 1: Elina, Riitta Mi, Riitta Me, Marjo ja Leena M. https://bit.ly/VihapuheRyhmä1
Ryhmä 2: Erika, Iiris, Laura, Vilma, Heli. https://bit.ly/VihapuheRyhmä2
Ryhmä 3: Johanna, Sirkku, Heidi, Tero ja Leena K. https://bit.ly/VihapuheRyhmä3
Ryhmä 4: Tanja, Vili, Anna, Kati, Marika. https://bit.ly/VihapuheRyhmä4

Vihapuheen ehkäiseminen tiedollisesti ja taidollisesti

Verkkoviha voi olla…

Verkkovihaa ei tulisi pelkistää yksilön tunnetilaongelmaksi vaan paikallistaa yhteiskunnallisia syitä ilmiön takana.

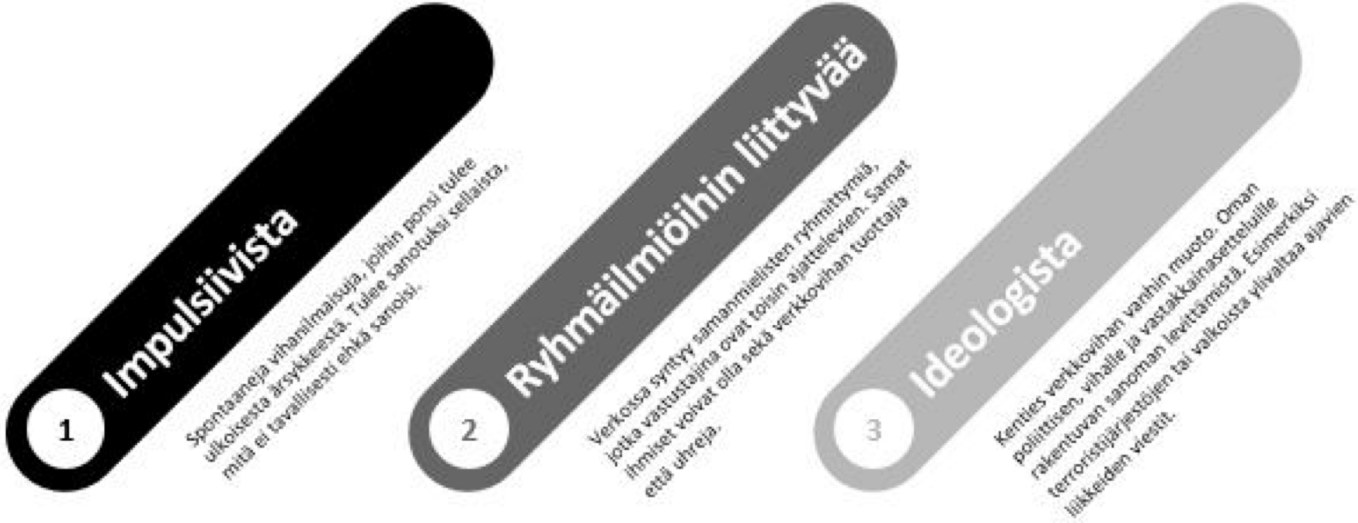

Yksilötaso

Ryhmien taso

Yhteiskunnan ja rakenteiden taso

Tarvitaan erilaisia strategioita, tietoa ja valmiuksia

Impulsiivinen viha

Ratkaisuna mm. **tunnetaidot**, joiden merkitys verkon aikakaudella vain kasvaa.

- Kyky tunnistaa, erotella ja nimetä omia tunteita ja tunnereaktioita.
- Kyky nähdä tunteiden syy- ja seurausketjuja. Kykyä ilmaista ja säädellä tunteita.
- Tunteiden ymmärtäminen on edellytys koko ihmisyyden ymmärtämiselle.
- Ilman omien tunteiden ymmärtämistä, ei voi myöskään ymmärtää toisten tuntemuksia.

Ryhmäilmiöihin liittyvä viha

Ratkaisuna **mm. argumentointi- ja väittelytaidot.**

Oman ryhmän tunneympäristöä ja yhteenkuuluvuutta rakennetaan erottautumalla toisinajattelevien ryhmästä.

Sisä- ja ulkoryhmiin, meihin ja muihin jakaminen on yhtä vanhaa kuin ihmisyys.

Erimielisyys tai erottautuminen ei ole ongelma, mutta ilman argumentointitaitoja erot synnyttävät helposti vain vastakkainasetteluja ja stereotypioihin nojautuvaa solvausta.

Argumentointi nojautuu perusteltuihin väittämiin ja keskittyy asioihin henkilöiden sijaan.

Argumentointi edellyttää myös toisen osapuolen tarkkaa **kuuntelua**.

Väittelyt mukaan koulujen käytäntöihin. Väittelyissä ei tulisi kaihtaa vaikeita aiheita.

Väittely on yhteistoiminnallista työskentelyä. Puolustaessaan kantoja, jotka eivät ole heidän omiaan, nuoret oppivat samalla ymmärtämään arvoja ja asenteita, jotka eivät ole heidän omiaan.

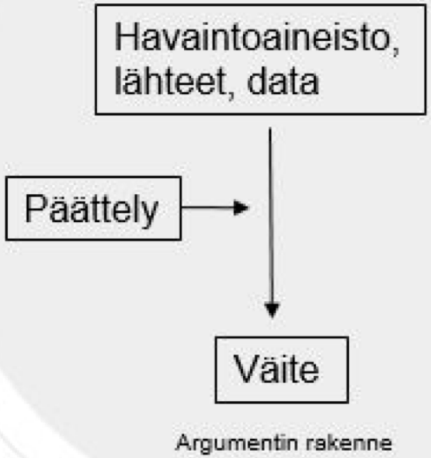

Argumentin rakenne

Ideologinen viha

Ratkaisuna mm. **kriittisen medialukutaidon kehittäminen**

4 Kriittistä näkökulmaa:

1. **Tietokriittinen näkökulma** arvioi mediatekstien totuudenmukaisuutta ja käyttökelpoisuutta. Edellyttää taustatietoja. Näin voidaan arvioida onko sisältö värittynyttä, vääristeltyä tai puutteellista.

2. **Merkityksiä purkava kriittisyys** kohdistuu representaatioihin eli siihen, millaisia esityksiä mediatekstissä rakennetaan. Analysoidaan esimerkiksi diskursseja tai kuvankäyttöä ottaen huomioon, että kaikki mediaesitykset sisältävät arvoasetelmia ja ideologioita. Ideologiat ovat läsnä myös sellaisissa mediateksteissä, jotka tuntuvat itsestään selviltä tai tukevat vallitsevia käsityksiä.

3. **Vuorovaikutuskriittisyys** tarkastelee sitä, ketkä medioiden kautta ja medioissa keskustelevat ja pääsevät määrittelemään tiettyä aihetta käsittelevää julkista puhetta. Kyse on valtasuhteiden kritiikistä: valta on heillä, jotka ovat esillä sekä sisältöjen tuottajilla, jotka valitsevat julkiseen keskusteluun osallistujat.

4. **Itsensä tunteva kriittisyys** kohdistuu mediankäyttäjään ja pysähtyy analysoimaan millaisia tunteita ja reaktioita mediatekstit herättävät.

Ideologinen viha

Ideologisen vihan ehkäisyssä on keskeistä tunnistaa mediasisällöistä niiden sisältämiä narratiiveja, vaikutuspyrkimyksiä, ideologioita ja valtakamppailuja.

Tämä edellyttää yleissivistystä ja yhteiskunnan tuntemista, erilaisten poliittisten ja taloudellisten toimijoiden ja heidän pyrkimyksiensä paikallistamista.

Vihaa sisältävien narratiivien tilalle pitäisi pystyä tarjoamaan yhtä houkuttevia, vaihtoehtoisia narratiiveja.

www.sisaltosekaannus.fi

Mediatekseille esitettäviä kriittisiä kysymyksiä	Huomautuksia ja huomioita
Kuka tuotti mediasisällön? Millaiset tahot olivat sen julkaisemisessa osallisina?	Kaikki mediasisällöt ovat konstruktioita. Ne ovat tarinoita, joihin valitaan esitettävä näkökulmia ja puhujia – vastaavasti toisia näkökulmia jää tarinan ulkopuolelle. Sisältöjen tuottajat valitsevat tarinalle kehyksen omista lähtökohdistaan ja pyrkimyksistään käsin. Journalismissa sisältöjen tuotantotapoja säädellään, mutta tehtyjä säädöksiä myös rikotaan.
Millaisia tekniikoita mediasisällössä on käytetty huomion saavuttamiseksi? Miten ja millaisten asioiden yhteydessä pyritään herättämään tunteita?	Niin journalismissa, propagandassa kuin vaikkapa näennäistieteessä käytetään omanlaisiaan tyylikeinoja ja tekniikoita, joilla vastaanottajaan pyritään vaikuttamaan. Usein kyse on tunteisiin vetoamisesta.
Mitkä arvot, elämäntavat, ideologiat ja näkökulmat ovat edustettuina mediatekstissä? Mitkä on jätetty ulkopuolelle? Mitkä asiat esitetään normatiivisina tai itsestään selvinä?	Kaikkiin mediasisältöihin on sisäänrakennettu arvoasetelmia ja näkökulmia. Vastaavasti toisenlaisia arvoja on jätetty ulkopuolelle tai ne esitetään negatiivisina. Representaatiot eivät ole arvovapaita.
Miksi tämä teksti on tehty ja lähetetty? Kenelle tai millaisille tahoille se näyttää olevan suunnattu?	Mediasisältöjen tuotannossa on usein kaksi keskeistä motivaattoria: taloudellisen hyödyn tavoittelu tai vallan tavoittelu. Esimerkiksi internetissä käyttäjiä ohjataan suunnistamaan tietyllä tavalla kaupallisten intressien edistämiseksi. Teknologiakaan ei ole neutraalia.
Kuka tai mitkä tahot mediatekstin tuottamasta narratiivista hyötyvät?	Mediatekstit tulisi tulkita laajasti sosiaalisen, poliittisen ja taloudellisen kontekstin osana. Mikään media ei toimi irrallisena yhteiskunnasta.

Ryhmätehtävä 2.

Ryhmätehtävä

Pohtikaa vihapuheen ja verkkovihan teemaa oman oppiaineenne ja sen opetussisältöjen kannalta.

Millaisia vihaa ehkäisevien tiedollisten tai taidollisten valmiuksien opetusta olisi mahdollista lisätä oppiaineessanne?

Mitä kriittinen medialukutaito voisi tarkoittaa omassa oppiaineessa ja miten sitä voisi edistää?

FLINGA

Session name

Vihapuheen käsittely ja ehkäisy omassa oppiaineessa

Access code

FAS68EG

Join link

https://flinga.fi/s/FAS68EG

Ryhmä 1: Elina, Riitta Mi, Riitta Me, Marjo ja Leena M. https://bit.ly/VihapuheRyhmä1
Ryhmä 2: Erika, Iiris, Laura, Vilma, Heli. https://bit.ly/VihapuheRyhmä2
Ryhmä 3: Johanna, Sirkku, Heidi, Tero ja Leena K. https://bit.ly/VihapuheRyhmä3
Ryhmä 4: Tanja, Vili, Anna, Kati, Marika. https://bit.ly/VihapuheRyhmä4